

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 6 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 6. uri popoldne.

Štev. 189.

V Ljubljani, v torek 20. avgusta 1889.

Letnik XVII.

Kranjsko-štajerski strajk.

I.

Delavski strajk v premogovih jamah v Trboviah, Hrastniku in Zagorji, ki traje že blizu štiri tedne, bliža se svojemu koncu. Samo v Zagorji je še vse pri starem; delavci, katerih je bilo ondi okoli 700, so tako oplašeni, da se še blizu hiš ne upajo. Da se je stvar v Trboviah in Hrastniku na bolje obrnila, je v prvi vrsti zasluga štajerskega namestnika bar. Kübecka, predsednika okrožnemu sodišču in dvornega svetovaleca Heinricherja, dr. Martinjaka, okrajnega glavarja Wagnerja in komisarja Taksa. Znatno število delavcev se ni še odločilo za delo, vendar večina zopet dela po jamah. Delavcem so dovolili na mesto zahtevanih 25% le 12% ter obljubili, da bodo zanje ustanovili veliko mlekarijo, kjer bodo delavci in otroci dobivali tečno, zdravo in nepokvarjeno mleko; se vé, drugi živež morali bodo, kakor doslej, jemati pri družbinah konsumnih zalogah.

Radovedno povprašuje vsak prijatelj delavstva — in teh imeli so premogokopi mnogo, ker so se z malimi izjemami obnašali dostojno, mirno in brez izgredov — po vseh tega strajka, so li namreč delavci s svojim strajkom dosegli toliko zboljšanje svojega položaja, da bi jim bilo moči nadomestiti plačo, katere neso dobivali med strajkom, ali bodo mogli brez skrbi bodočnosti zreti v obraz? Opazovali smo raznotere strajke in delavske plače in reči moramo, da so kranjsko-štajerski delavci dosegli neznatno zboljšanje gmotnega stanja, ki ni v nobenem razmerju z zgubljeno plačo vsled večtedenskega strajka in mnogimi nadlogami.

Znano je, in to uči skušnja, da se vspehi vsakega strajka kmalu zopet popolnoma skrčijo, ker se plača delavcu tako dolgo zmanjšuje, delavna doba pa zvišuje, da je delavec zopet na isti stopinji,

kakor pred strajkom. V tem oziru tudi ta strajk ni mnogo koristil delavcem, kajti svojih skromnih vspehov nimajo zagotovljenih v prihodnosti. S tem pa ne dolžimo delavcev, da so sami krivi nevspehov, kajti res je, da se položaj delavcev ni mnogo zboljšal. Pa tudi družba je na škodi, ker se že več dni dovaža na Kranjsko in Štajersko mnogo premoga iz Mor. Ostrave.

Namen strajkom je, da si delavci zboljšajo svoje stanje, da se jim delavna doba zniža ter odpravi delo ob nedeljah in praznikih. Iz prejšnje dobe je ostala naredba, na katero se more opirati le močnejši, slabejši ne najde v nji obrambe. Na podlagi postavnih določb je mogoče delavce posredno prisiliti k delu. Med taka sredstva spada prisilni odgon delavcev. Kjer se uradi poslužuje tega sredstva, ondi je oblast nehoté na strani podjetnikov. Morete pa podjetnika, tovarnarja, delodajalca prisiliti, da ustreže najbolj opravičenim zahtevam delavstva? Tovarnarja, podjetnika morejo uradi prisiliti, da strogo izvršuje vredbo obrtniškega reda in policijskih naredb, a da bi zvišal plačo, k temu ga ne more nihče prisiliti. Oblastva, katera so tu dostojno in prizanesljivo postopala, smejo in morejo podjetniku prigovarjati, naj vredí svoje razmere z delavci v občo zadovoljnost; a vsiliti mu ne morejo svoje volje eksekutivnim potom.

Hvalevredno je in dober vtis je napravilo med delavci, da je prišel na lice mesta namestnik baron Kübeck iz Grada, poučil se sam o razmerah ter odpeljal na Dunaj, da na višjem mestu posežejo vmes. Ves kranjsko-štajerski strajk je, ker posluje blizu 4000 delavcev, eminentno narodno-gospodarskega pomena, in prav je bilo, da je vlada nekoliko pritisnila na židovsko upravo, kajti v javnem interesu je, da pride stvar v pravi tir.

Največ je tu zakrivil vrhovni svetovalec trboveljske družbe odvetnik dr. Reif na Dunaji. Na-

sprotoval je vsem skromnim delavskim zahtevam iz umljivih vzrokov, ako pomislimo, da ima 20.000 gl. letne plače. Poleg tega zastopa družbo tudi kot odvetnik. Zanesljive in marljive uradnike je odstranil in nadomestil z ljudmi svojega plemena.

Kar je za praško železno industrijalno družbo ravnatelj Wittgenstein, to je dr. Reif za trboveljsko družbo kot zastopnik „novodobne industrije“, katere nasledki so bēda, revščina in stradanje delavcev.

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna IV. velika skupščina na Bledu dne 8. avgusta 1889.

(Dalje)

7. Pa ko se spominjamo mrtvih, molčati ne smemo tudi o živih rodoljubih, ki so dejansko razdelili svojo posebno naklonjenost naši družbi. Janko Žolgar izročil je kot načelnik mariborskih abiturijentov lani 50 gld. kot čisti dohodek dijaške veselice v Žalcu, tem uzorno-narodnem trgu. Slavna „Glasbena Matica“ darovala je za naše društvenike svojih prekrasnih skladb, „Slovenska Matica“ pa svojih izbornih knjig. Gg. e. kr. deželno-sodnijski svetnik Dragotin Pleško, župnik A. Žgur, J. Sancin, knjigovez J. Bonač, poslali so več stotin primernih knjig, ki smo jih razdelili ob jezikovnih mejah. G. notar Aleksander Hudovernik nabral je v Radovljici za družbo znatno svoto. Gospa Neureutherjeva je zopet poslala s Češkega po tržaški podružnici petdeset goldinarjev. Ob Einspielerjevi slavnosti nabrali so celovski rodoljubi 67 gld. Neimenovani bogoslovci poslali so družbi 29 gld. Mariborski so nas razveselili s svoto 100 gld. Ali ni to dober omen od teh idealno-nadahnenih mladih mož? Neimenovan „rodoljub v slovenskih gorah“ daroval je za „knjižnico družbe sv. Cirila in Metoda“ 100 gld., morda s tiho željo, da bi se polagoma zbrala

LISTEK.

Šolska razstava c. kr. strokovne šole.

Kakor smo že poročali svojim čitateljem, napravila je tukajšnja strokovna šola za umetno vezenje in šivanje čipek koncem šolskega leta razstavo raznoličnih ženskih del, ki so jih izvršile učenke tekom prvega tečaja. Razstava obsegala je risarije in vse one tehnike, ki so bile predmet letošnjemu letu. Obiskovalec je našel v prostorni risarski dvorani strokovne šole tolikanj zanimivih, deloma brez hibe izdelanih objektov, da je pač umestno, ako izpregovorimo o razstavi mladega zavoda nekaj besedij, občinstvu v pojasnilo, pridnim učenkam in marljivemu učiteljskemu zboru pa v izpodbujbo in priznanje.

Stopivšemu v sobo odprl si ti je ljubek pogled; raz mize in stene te je pozdravljalo na stotine predmetov v raznovrstnih barvah, od skromnega prtiča do pompozne blazinice in bogatih okenskih preprog. Na vsa mogoča blaga, s surovim platnom pričenši do, krasne lijonske svile in preširnega bržuna navezile so pridne roke neštevilno motivov in ornamentov, jedno- in raznobojnih, da pokažejo ž njimi, kakí vspehi in vtisi so mogoči s Holbeinovo tehniko, z dunajskim križevatim in pločastim vbodom, z vezanimi in pletenimi resami,

s kitastim in pletenčastim vbodom, s platneno ali rudečo vezeno, z arabsko in janinsko tehniko ter konečno s priprostim tamburovanjem.

Na levem oddelku dvorane je ležala izložba oddelka B (učiteljica g. Marija Hlavka). Takoj pri vstopu si opazil vzorne prtiče (Musterstücke), preproste, a jako prijetne tehnike Holbeinove. Vsaka učenka mora napraviti svoj vzorni prtič, da pozneje zna zajemati iz njega in se v dvomljivih slučajih poučiti o kakovosti dotičnega vboda. Po dovršenih vzornih prtičih izdelujejo razne naloge v priučeni tehniki — tu si videl nad 20 malih namiznih platnenih prtičev z rudečimi ali modrimi robovi, vsi v tehniki Holbeinovi, a z jako različnimi, in skoraj brez izjeme pravilnimi ornamentami. Človek bi ne verjel, da se na tak preprost način more doseči toliko efekta.

Poleg imenovanih izdelkov so se vrstili vzorni prtiči dunajskega križevatega vboda, v povsem različnih a navzlic temu harmoničnih bojah, zraven njih pa dovršeni objekti. Imenovana tehnika se rabi s Holbeinovo vred posebno v onih slučajih, kjer oko opazuje oboje strani, na pr. pri okrašenih brisalkah. In tu imamo dokaj lepih vzgledov. Izmej 14 prtnih robov, ki jih je razstavil oddelak B, omenjamo le krasno brisalko, visečo nasproti glavnim vratom: na njej sta porabljeni obe opisani tehniki v znanem jugoslovanskem slogu. Vbodi so brez izjeme pravilni in risarija korektna: rese neso prišite k

prtu, temveč so navozljane od istega blaga — organske rese.

Zelo mnogoštevilni so vzorci res, bodisi vzljanih, bodisi pletenih, nekatere so od navadne, celo neobeljene štrene, druge od finejšega sukancea, časih bele, večinoma v prijaznih barvah. V njih družbi nahajamo vzorne prtiče pleteničastega vboda — mehke smirniške tehnike, ki rabi v prvi vrsti za talne preproge. Ko človek z roko pogladi po mehki volnati blazinici, obide ga pač želja imeti v svojem stanovanju taka „plemenita“ tla, ki vduše korak noge in vabijo iz šumnega sveta v mirni domači stan...

Rudeče platneno vezenje je pri nas najbolj znano in zato omenjam le mnogobrojnih vzornih prtov, ki nam kažejo v okviru raznovrstne vbode, s katerimi lepšamo in napolnujemo ploščine, s tem vezenjem delamo navadne črke v blago in zato ima vzorni prt vzgled besede: „Viribus unitis“ z bogatim inicijalom.

Kaj očitno se nam predstavlja živobarvena arabska in janinska tehnika. Ornamente svoje obrobuje in prešivuje šestokrat z zlatimi nitkami, da napravi še večji efekt. To vidimo pri razstavljenih blazinah, ki vabijo oko nase v raznih dobro izbranih barvah in oblikah ter pričajo, da so doma v bojkrasnem orientu.

Na desno od vrat se nam predstavlja oddelak A — (učiteljica gdna. Ivana Förderl). Tudi tu opazimo najprvo vzorne prtiče Holbeinove tehnike

glavnica in zagotovilo izdajanje primernih spisov za mladino. Goriška čitalnica je nabrala za otroške vrtove 100 gl. Čitanje društvenih „Vestnikov“ in knjižice je navdušilo gorenjskega „fanta“ in posestnika tako, da je po g. Berniku poslal družbi obveznico 50 gl. Razna načelnstva, kakor tržaška, šentpetersko v Ljubljani, goriško itd., so osnovala primerne zabave z lepimi dohodki. — Naša dnevnika in sploh slovenski časniki so prijazni naši družbi. Vsem naštetim in nenaštetim dobrotnikom bodi iskrena vodstvena zahvala; mili Bog pa jim vzbudi obilo posnemalcev!

8. Temu upravnemu poročilu še nekoliko aforističnih misel in vodil!

Naši družbi se včasih očita, da ni dovolj verska, včasih zopet, da ni dovolj narodna, včasih pa, da je preveč verska in narodna. Torej nekoliko besed, da to ovržem in prepričim bodoča sumničnja. Pred vsem poudarjam, da naša družba zavzema edino-pravo stališče slovensko, — tisto, katero sta pred tisoč leti slovenskim rodovom odkazala sveta blagovestnika Ciril in Metod; da so se ga držali, ne bi bili postali „sluge narodom“.

Naša družba faktično deluje v Ciril-Methodovem duhu. In kak je ta duh? Skratka: katolišk in naroden, isto, kar izrekajo naša pravila. Gospóda moja! Društveni zavodi so že konfesionalni, in mej Slovenci tudi drugače biti ne more in ne sme. Že sedanji šolski zakon zahteva versko-nravno vzgojo. Vodstvo je prepričano: Ako se v nežna otroška srca ne vsadi strah božji, krepost, pokorščina do roditeljev in raznih oblastev itd., naj se mlade glavice še tako napolnijo z raznimi predmeti, je šola zgrešila svoj glavni namen, kajti ona ni samo učilnica, nego tudi — i to še posebno — vzgojilnica. (Res je!) In, gospóda moja! noben pedagog — tudi novodobni prosvetitelj Dittes — še ni ovrigel staroveškega pedagoga Salomona, ki je vzgojilnici zapisal na pročelje: „*Initium sapientiae, timor Domini!*“

In če bi danes interpelovali prečastno učiteljstvo po slovenskih pokrajinah: da-li hoče to religiozno, to etiško stališče izpodmakniti, v svesti sem si, da bi odjeknil glas: „ne, ne!“, kajti v nasprotnem slučaju izpodmaknili bi stalo i sebi. A pri tem moram poudarjati kot katoliški duhovnik, da, kot navaden katoliški kristijan, da določevati ima o tem prvem in najvažnejšem znaku ljudske šole jedina kompetentna oblast, — in to je katoliška cerkev, kajti ona ima božje poslanstvo. Na tem stališči sloni naša družba, — in to je pravo, to je rešilno za narod slovenski. (Tako je!)

Če pomislite tisoč let nazaj, radostno gledate jutranjo zarijo, ki je zažarela mej Sloveni, ko sta jim sv. brata Ciril in Metod oznanjevala „krst častni in slobodu zlatnu“. Blagovestnika nista oznanjevala samo sv. vere, bila sta i prvoboritelja pravicam slovenskega jezika, v katerem sta izobraževala rodove slovenske, da je tako lepo vspevala mej njimi krščanska omika. To je kažipot naši družbi.

Naše šolstvo mora biti narodno, to je bistveni pogoj za obstanek našega naroda. (Dobro, dobro!) Za ta znak našega šolstva pa se borujemo, odkar se je vzdramil naš rod. V tem obziru je naša šola pač prava trpinka-mučenica. Koliko naporov je trebalo, da se je vsaj v nekaterih krajih osnovala na zdravi pedagogičski podlagi. Ali ni do najnovjših časov skoro ves aparat deloval na to, da bi se nemščini, oziroma laščini, pot pripravila v naše učilnice? In kakor hitro je nemščina (laščina) v šoli, jame prevladati ter potisne materinščino v kót. (Istina.) Gospóda! Problem o vspešnosti in nevspešnosti poduka v tujih jezikih z odstranjevanjem materinščine bo še le tedaj ugodno rešen, ko zmaga pravica materinščine, a neovrgljiva je resnica, da je vspešen poduk le na podlagi materinega jezika.

Velecenjeni skupščinarji! Ménim, da se ne motim, ka ste z menoj istih misli: V šolah po našem ozemlju manjka slovenskega duha; narodnega duha, slovenskega mišljenja in čutenja; vže mladini moramo vcepiti v srce poleg krščanske še slovensko zavest, da svojo domovino najbolje pozna, da svojo rodno mater, svoj narod, svoje krasne goré in dolé . . . najbolj ljubi, zanje živi in gori; druge narode pa zaradi njih omike i lepih lastnosti ceni i spoštuje, kakor se kristijanu spodobi. (Živahno odobravanje.) A da bi se Slovenci vzgojevali le za nekake sluge bližnjim sosedom, ménim, gotovo ni krščansko. Mi ne iščemo, mi ne silimo inorodnih otrók v svoje šole — naj pustijo tudi drugi našo deco nam, vzgojevali jo bomo vže sami v takem duhu, ki nam pristuje. — Da pa je faktično tako, označuje šolstvo ob naših jezikovnih mejah. Kako so nekaterniki, ki nimajo pojma o slovenstvu, gibčni in vrejujejo naše šolstvo, da bi nas osrečili z nemščino, češ, kako vam je potrebna in koristna, a zato, da bi njim, živečim mej nami, ne bila potrebna slovenščina; (Smeš, tako je!) torej o njih velja: Timeo Danaos et dona ferentes.

Naša družba je torej pozvana, da pospešuje narodno vstajenje, da varuje naš rod narodne smrti. Ali je mogoče, da bi naš rod zamrl? Upam, da nas hoče previdnost božja, ki nas je vkljub neprestanemu zatiranju ohranila tisoč let in še več, še imeti na tem ozemlju, kjer bivamo zdaj — tudi v interesu naše ljubljene Avstrije. (Res je!) Pa tudi tu velja: Pomagaj si sam, i pomagaj ti bode Bog! Koliko našega roda je vsled nebriznosti izumrlo! Ozrite se na sever, na izhod, na zahod . . . nebotične gore, širne planjave, cvetoče doline, šumeče reke in bistri studenci . . . vse vprek vam šumi in govori:

Bili nekđaj smo slovenski, — a zdaj nismo več, samo imena nosimo še vaša! . . .

Toda sklenimo! Naloga naša je stati na braniku mile domovine. Izvojevati nam je z vsemi postavnimi sredstvi šolstvo slovensko v duhu naših zavetnikov sv. Cirila in Metoda, v duhu Rudmaša, A. M. Slomška in drugih rodoljubnih učiteljev. V to svrhu se moramo združiti vsi, kojim bije srce za vero in rod. Vsi vsi imamo posla dovolj: državni

in deželni poslanci, duhovščina, učiteljstvo, odvetniki, narodno ženstvo, obrtnik in kmetovalec . . . vsi delujemo po vzvišenem geslu našega dobrotnega cesarja: Viribus unitis — in blagoslov božji bo rosil na našo setev — da dozori žetev, da bo naš rod gospodar v svoji domovini.

Gledé na vse to sklenem z željo slavnega Nik. Tommasea: „Da Bog narodnost našu čuva!“ (Živahno odobravanje. Tajniku čestitajo.)

(Dalje slédi.)

Levstikova slavnost v Velikih Laščah.

Došli so naslednji telegrami:

Aspang.

Bratje od Levstika se učimo,

Domovino zvestó ljubimo,

Delajmo zanjo in molimo.

Slava Levstiku, Bog živi Laščane, Bog živi Slovence!
Stritar.

Dunaj. — Živi Levstikov duh slovenski, bodi živ na veke! Za slovenski klub: Ivan Navratil.

Zagreb. — Slavnemu pesniku in učenjaku in neupogljivemu rodoljubu gromovita slava in večni mu spomin v spodbudo in posnemo potomstvu! Živeli vsi častilci njegovi.

Matija Valjavec, Dr. Vidrić, Franjo Marn.

Celovec. — Iz oživljajočega se Korotana kličemo pokojnemu pesniku in pisatelju Levstiku, kakor tudi njegovim čestilcem: Slava! Živi duh slovenski! Naprej za dom in svobodo zlato!

Celovski Slovenci.

Trst. — Z obalij Adrije kličeva slava spominu Levstikovemu in živeli njega častilci!

Kerže, Lavrenčič.

Opatija. — Slava Levstiku, vječna mu uspomena srdačno kliče

„Zora Hrvatska“.

Opatija. — Večna slava vrlému prvaku, uzoru slovenskega učenjaka. Živeli zbrani častilci, tovarišem požarnih bramb: bratski „Na pomoč“!

Anton Belec, Šentjurski.

Opatija. — Častitamo slavnosti nepozabnega Levstika, da bi jednacih doživela še mnogo Slovenija.

Abram, Alešovec, Meden, Žust.

Trst. — Ljubimo svoj narod, kakor ga je ljubil Levstik, njegovo življenje bodi nam vzgled pri našem delovanju.

Slovenska čitalnica.

Trst. — Levstiku, genijalnemu pesniku, neutrudnemu učenjaku, neupogljivemu značaju, uzornemu rodoljubu večni spomin! Živeli njegovi častilci!

Tržaški Sokol.

Sevnica. — Narod, kateri svoje pesnike slavi, se sam slavi. Živeli zbrani častilci Levstikovi!

Lenček.

Brežice. — V duhu z Vami. Daj Bog ljubljenemu narodu mojemu obilo kremen značajev, kakoršen je bil Levstik.

Dr. Firbas.

Sevnica. — Večna slava pesniku in velikemu jezikoslovcu Levstiku!

Veršec.

(Dalje slédi.)

in križastega vboda, zraven pa povsodi dovršena, praktična dela. V obeh oddelkih so čestokrat motivi iz naše in sploh jugoslovanske nekdanje domače industrije,* ki slovi po širnem svetu vsled izvirnih ornamentov in krasnih barv. Posebno moramo zopet poudarjati robove umivalnih prtov (brisalk); nekateri so celo v svilo vezani in zelo pravilno izvršeni, da se čudimo, kako je mogoče v jednom letu producirati tako precizna dela. Tudi z resami smo zadovoljni; lepo je vozljana široka preproga, namenjena papirnemu košu in izdelana od čvrste rovece (špage). Visela je takoj pri vhodu, nasproti 16 iz rovece vozljanim in fino montiranim torbicam oddelka B. —

Vzorni prtiči platnenega ali rudečega vezenja so po obliki jednaki v obeh oddelkih. Tu opazimo tudi jednega v raznih barvah, ki se kaj prijetno meša mej druge. Poleg teh prtičev leži dokaj brisalk, imajočih z njimi deloma iste, deloma različne ornamente. Žal, da ta tehnika ni dvostranska in je tedaj rabljiva samo pri predmetih, kazočih očesu vedno isto stran. Vendar se more tudi pločasti vbođ izvršiti dvostransko; to nam pričajo mnogoštevilne pihljače, ki so na posebnem stojalu vabile obiskovalce k sebi; na belosvilnati podlagi so izvršene obestransko in montirane z labudovim in nojevim perjem.

*) Ljubljanska strokovna šola ima mej drugim tudi namen, ohraniti ostanke nekdanjega domačega umetnega vezenja ter jih oživiti.

V arabski in janinski tehniki ima oddelek A več zanimivih blazinic, ki nam jako živo predstavljajo prednosti te bujne tehnike. Trije ovojji za dežnike in jeden sachét (za žepne rutice) so narejeni na imenovani način, kakor tudi lepa namizna ploča, namenjena mizi, katero izvršujejo učenci lesnega oddelka na strokovni šoli.

Oddelek za šivanje čipek (gospa M. Hlavka) predstavlja vzorne prtiče v nitkani čipki — punto tirato, v rezani čipki — punto tagliato, razne čipkarske vbode, vzorce reticella-čipek in filet guipure. Tudi v krasni španjski čipki (ki pa pride stoprav prihodnje leto v vsem obsegu na vrsto) smo videli dokaj pohvalnih poskusov; skoro vsi so bili bogato in okusno montirani, bodisi v obliki sachétov, bodisi kot blazine, imajoče poleg čipke še filigranske drobnine v okrasbo.

Poleg teh glavnih objektov, predstavljajočih pravo učno tvarino prvega leta, smo opazili že dokaj zanimivih del v vseh opisanih tehnikah umetnega vezenja in čipkarstva. Vendar bi prekoračili namen teh vrstic, ko bi hoteli vse podrobno opisovati, če tudi so nekatere stvari jako pravilne in ukusne. Omeniti hočemo le še dveh večjih predmetov: kompletnega okna in cerkvene zastave. Preproga okna, blazina njegova in druge sestavine so se prikupile opazovalcu s harmonično sestavo barv in strogim delom; blazina ima jedino le motive domače, stare industrije, ostalo pa je modernega izvira. Cerkevni

prapor je last Marijanišča in delo pridnosti nekaterih učenk. Podlaga mu je bila svila, ornamenti in črke pa sestojé iz zlatih nitok. Čeravno rabljena tehnika letos ni bila še predmet v šoli, so jo učenke prav dobro pogodile. Veznina zastave je bila delana v oddelku B, okno pa izvršeno v oddelku A.

Nad ženskimi deli krasijo stene razne risarije učenk, večinoma polihromovani ornamenti in jako nežno barvani monogrami. Vse dokazuje, da so se tudi tu dognali lepi vspehi, čast učitelju in učenkam. Žal, da se pri nas še premalo ceni vrednost risarstva za ženska dela — in vendar je risarstvo prva podlaga, rekel bi slovnica, za vsako pravilno in ukusno vezenje! Upati je pač, da bode nova šola ugodno uplivala v tem oziru. Vsaj z začetkom smo bili jako zadovoljni.

Neradi smo se ločili od toliko prijetnih in krasnih predmetov, s katerimi nas je iznenadil novi zavod; zapuščali smo lepe prostore s prepričanjem, da je šola izpolnjevala svojo dolžnost in da nade, ki smo jih imeli do nje, neso bile brezvspešne. Hvaležni smo bili onim neutrudnim možem, ki so s svojim domoljubnim delovanjem ustanovili strokovni zavod, odgovarjajoč nujni potrebi naroda; pripoznavali pa smo tudi veselim srcem, da imajo naše deklice izvanredno spretnost, njih učiteljice in učitelji pa veliko marljivosti in znanja: pogoji, ki nam dajó up, da se bode razvijal mladi zavod deželi v korist. V to pomozi Bog!

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. avgusta.

Notranje dežele.

Povodom cesarjevega rojstnega dne izražajo vsi cis- in transilivanski listi svojo brezmejno ljubezen in udanost preblagemu vladarju. Žalostni dogodki v minolem letu so provzročili, da so te izjave letos še posebno prisrčne, da so vsi avstrijski narodi pokazali, kakó jasno opisujejo razmerje mej našim viteškim cesarjem in njegovimi narodi besede: Ljubezen za ljubezen, zvestoba za zvestobo.

V *Starčevičanski stranki* je navstal velik razpor. Primorski poslanci, na čelu jim dr. Barčič, uprli so se ustanovitelju stranke, staremu Starčeviču. Ta stoji na strogo hrvatskem stališču, prvi pa so si izvolili splošnje-slovensko smer ter se hočejo bolj okleniti ostalih opozicijskih elementov, katere je doslej Starčevič popolnoma preziral.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je povodom svojega predvčerajšnjega imeudneva podaril rimskim re- vezem dvanajstisoč frankov. Zjutraj je sprejel kardinala in prelata, ki so mu čestitali, potem pa se je v zasebni biblioteki razgovarjal ter dal med nje razdeliti svojo najnovejšo okrožnico, katero so včeraj vaticanski listi objavili. Pričenja se z besedami „Quamquam plurimis“ ter razpravlja položaj cerkve. Sovražniki še vedno ljuto napadajo cerkev in papeža, ki posebno priporoča čiščenje sv. Jožefa kot vzglednika delavcem. Ti naj se od njega učé, kakó se mora potrpežljivo prenašati splošnja postava dela. Konečno posebne sv. molitve k sv. Jožefu predpisuje.

„Odjek“, glavno glasilo *srbske* vlade in radikalne stranke, je objavil v eni zadnjih številk članek o solidarnosti balkanskih narodov, ki bo gotovo našel vesel odmev takó v Črnigori in Bolgariji, kakor tudi v Rumuniji in na Grškem. Članek pravi med drugim: „Nikjer na celem balkanskem polotoku ne najdemo najmanjšega zadostnega povoda za evropsko vojsko, in čeravno imajo balkanski narodi svoje namere in si želijo zboljšati položaj, vendar s tem ne morejo in nočejo zamotati Evrope v veliko vojsko. Najod'orneje moremo zatrjevati, da se morejo vse balkanske zadeve mirovnim potom rešiti. Zaradi njih ni treba, da bi se v Evropi sprožila ena sama puška. Ko bi se evropske velesile dale samó od razmer na Balkanu voditi, ne pa od tekmovalnih ozirov, mogle bi že danes razoroževati ter poslati svoje armade domov. Kakor pa smo trdno prepričani, ležeče je vsem balkanskim narodom skupno na tem, da ne postanejo niti igrača evropske diplomacije niti plašč, za katerim bi se skrivalo tekmovalje veselil. Mi nočemo niti na Reno, da bi odločevali osodo Alzacije-Lorene, niti na Vislo, da bi gledali, kakó se odločuje mej Rusijo in Avstrijo. V miru hočemo oskrbovati svojo hišo in v prisrčnem sporazumljenju z ostalimi balkanskimi narodi odkritosrčno in lojalno delati na to, da se utrdijo balkanske razmere. Navdaja nas prepričanje, da so v tem oziru koristi narodov ob spodnjem Dunavu in na Balkanu popolnoma solidarne in da se bomo pod zastavo te solidarnosti najvpešneje bojevali zoper nevarnosti, ki preté miru in neodvisnosti balkanskih držav. Balkanski narodi so popolnoma zmožni, da sami mirovno in solidarno vrede svoje zadeve. Evropskim velesilam nočemo dati najmanjšega povoda za vznemirjanje, pač pa je naša prisrčna želja, da ostanemo popolnoma oddaljeni tako od odgovornosti kakor od posledic sedanjega napetega položaja v Evropi.“

Nemška „National-Zeitung“ piše: „Čeravno se ni nič natančnega poročalo o vseh angleškega potovanja cesarjevega, vendar smatrajo dobro poučeni krogi za gotovo, da so se v Osborne-u vršili dogovori, ki zagotavljajo enotno postopanje Anglije in mirovne zveze v vseh evropskih vprašanjih. Berlinski vladni krogi so tudi prepričani, da se bo teh dogovorov, katere je sklenilo sicer ministerstvo Salisburyjevo, strogo držal tudi slučajni naslednik njegov. Ravno v tem leži vzrok, da je cesar Franc Jožef takó zaupno izrekel nado o ohranitvi evropskega miru.“ — Nemški cesar je s cesarico in v spremstvu bavarskega princa regenta v soboto došel v Bayreuth, da si ogledata Wagnerjeve predstave. V nedeljo je bil dvoren obed, pri katerem je izrekel že naznanjeno zdravico našemu cesarju Francu Jožefu.

Francoski bonapartovci se še ne mislijo ločiti od „generala“. Dne 15. t. m. je bil v Wagram-Saale, kakor običajno, banket imperijalistov. Predsedoval je general du Barail, načelnik bonapartovskega osrednjega odbora, ki je v svojem slavnostnem govoru poveljeval posebno Boulangerja, rekoč, razsodba državnega sodišča mu je pridobila še večje simpatije, bonapartovci pa ga morajo sedaj bolj kakor prej podpirati. Te besede Barail-ove so navzoči z burnim odobravanjem sprejeli. — Radikalci, ki so bili začetkoma najodločnejši pristaši Boulangerjevi, a so se sedaj združili z oportunci zoper njega, so jako preplašeni, ko vidijo, da je z boulangizmom pritisnjen ob steno tudi — radikalizem. Oportunci imajo ves vseh boja zoper Boulangerja na svoji strani, kajti predsednik Sadi-Carnot je oportunec, ministerstvo je oportunsko, edini radikalni Freycinet občuti vsak dan bolj, da mu je stališče v sedanjem

kabinetu vedno neznosnejše, senat je pa z obsodbo Boulangerjevo sijajno pokazal, da je oportunec naklonjen. Ferry je premagal Boulangerja in Clémentea; koliko časa pa se bo veselil svoje zmage, to je drugo vprašanje.

Italijanski ministerski predsednik Crispi je vzbudil duhove, katerih se sedaj ne more več odkrižati. Včerajšnja brzobjavka nam je poročala o novem napadu z bombo, ki se je izvršil ob 11. uri zvečer za zborničnim poslopjem na Colonna-trgu. Šest oseb je bilo ranjenih. Včeraj se je v tej zadevi vršilo več hišnih preiskav; ali so dobili petardovce, ni še znano. O vzroku tega napada krožijo v Rimu razne govorice. Mogoče, da bo preiskava spravila na dan resnico.

Kretski oblak, ki je nekaj časa zatemnil evropsko obzorje, začel se je razprševati. Grška nota ni bila nič drugega, nego sredstvo, da je ministerski predsednik Trikapis postal poljudnejši med svojim narodom ter si tako utrdil stališče. Krečanom Grška ne more, Evropa pa noče pomagati, kakor je to razvidno iz odgovorov raznih držav na grško noto. Vsako prelivanje krvi na otoku je tedaj zastoj, rovanje velikogrških agitatorjev pa pri teh razmerah zlodejstvo, tembolj, ker se vendar Kreta ne sme posebno pritoževati, kajti kristijani imajo v parlamentu večino, otok pa tako samoupravo, da bi mogli skoro o „kretski republiki“ govoriti.

Izvirni dopisi.

Iz srednje Istre, meseca avgusta. (Dalje.) V Vižinadi je propadla narodna stranka, akoravno je bilo veliko upanja za zmago, ako bi se ne bilo z lahonske strani nepravilno delalo, z druge strani pa ta nepravilnost potrdila od neke osebe iz Poreča, katera se je gluha in slepa delala, samo da naši propadejo. Imamo upanje, da se bomo tudi mi enkrat tega nam zakletega dušmanina osvobodili. Koliko sta imela pretrpeti gosp. župnik kastelerski, 71letni starček, rodom ljubljčan, in upravitelj župnije sv. Nedelje. Vzor je mnogim duhovnikom, kateri samo za častjo hrepenijo, a narodnost jim je samo pri veselem društvu. Na polju se junak pokaže, a ne za vratmi. —

Vrsar je pa sramotno propadel; jedina dva glasa od župe upravitelja iz Fontane g. Ptašinskega in enega njegovega kmeta. Pod upraviteljstvom pokojnega g. Kastelca je Gradina kakor jeden mož stala za narodno stranko, a zdaj pri teh volitvah ni bilo ne jednega. Kaj je krivo temu? Kaj dela današnji upravitelj župe? Ali se sam odteguje, ali ga kdo drugi, mi ni znano; toliko pa rečem, da je škodno in sramotno. Ali mislijo taki, da so oni jedini vzgledi? Tako je bilo v svojem času od merodajne osebe duhovnikom slovenske narodnosti rečeno: Zakaj se pa duhovniki talijanski v volitve ne mešajo. Priprost duhovnik mu odgovori: ker jim ni potreba; imajo dosti svojih patronov in vse v rokah. Ako bi bili oni v našem položaji, stokrat hujši bi bili.

Mnogo je pretrpel župnijski upravitelj ptašinski; ako ne bi bil v Poreču, kamor je šel po svojih opravilih, pobegnul na parnik in v Trst, ne bi bil zdrave kože odnesel. Koliko smrada se je na njega pometalo! Nedavno so mu zopet ves živež, kar si ga je v Poreču kupil, posmradili in smradno pismo vtaknili. Občni glas je med duhovniki slovenske narodnosti, da ne bode šel več nobeden v Poreč, ker koža je vsakemu draga. Ako službujejo, niso zategadelj robi; kar dobivajo, krvavo morajo zaslužiti. Nimajo človeka, kateri bi jih branil, torej morajo se sami; a priti če dan plačila kulturo-noscem.

O volitvah poreške občine ni govoriti, ker lahonska stranka je upotrebila vsa sredstva s preganjanjem, plačevanjem; kratko rečeno, imela je gonjače vsake vrste. Jedini vasi tik Poreča, Vrvari in Monšališ, držali ste se junaški kakor Špartanci. Žalostno je, da jih niso v tej borbi podpirale Novavas, Tar, Sbandaji, Foškolin in Baderna.

Občine Buje, Grižnjan, Umag, Vertenelj še spijo. Priti mora kdo, da jih probudi. S tem končujem politiški okraj poreški. (Dalje sledi.)

Z Dunaja, 18. avgusta. (Predvečer cesarjevega rojstvenega dne.) Sinoči napotil sem se po dokončanem dnevnem opravilu v „c. kr. prater“, kjer so imeli že od 2. ure popoldne sijajno veselico za večernico cesarjevemu rojstvenemu dnevju. Ko bi do sinoči še ne bil verjel, da Dunaj res ljubi cesarja Franca Josipa I., prepričati bi se bil moral ondi. Slovenci, dragi mi bratje, povém Vam, da sem že marsikaj videl, lepšega pa še nič, kakor je bil sinoči „prater“. Viadukt posredovalne železnice pri vhodu v „prater“ je bil ves prevlečen s cesar-

skimi barvami, nakičen s cvetjem in zelenjem, s katerega so plapolale cesarske in mestne zastave. Neslanih „frankfurtaric“ nisem nikjer drugje opazil, kakor v „pratru“ v drugi kavarni, kjer sva s prijateljem ostala; natakár prinesel nama jih je s hrenom na krožnikih. Cesta, t. j. glavni ali „nobel“-drevored, ob katerem stojé kavarne št. 1, 1½, 2 in 3, kjer je povsod svirala godba, je bila počez na deset in deset korakov preprežena z lampijoni, katere so ob Marijinem zvonu prižgali. Stopili smo na sredo ceste, kjer so že ob mraku vozarenje ustavili, ter zrlí naprej in nazaj. Dokler je segalo okó, videti je bilo, kakor bi bila cesta pokrita od konca do kraja z gorečo streho. Prekrasen prizor! Gostilne po „pratru“ so bile vse sijajno razsvetljene in v zvezdah, vencih in zastavah; tudi tu ni bilo nikjer črno-rudeče-zlatih cunj videti, na katere zlasti štajerski pa tudi kranjski Nemci jako radi leté, kakor čebele na méd. Ob vsaki hiši razstavljena je bila cesarjeva podoba ali doprsni kip iz mavca, z venci okičen in z lučicami ali svetilnim plinom razsvetljen. V vsaki gostilni svirala je godba, in ako sporočilo o vsporodu ni bilo zlagano, je igralo, škripalo in cvililo vseh skupaj sto orkestrrov. Savéda so v tem številu tudi posamičniki, ki so tu pa tam na „meh“ delali (harmonike), kakor tudi vsi kolobarski „flašineti“ (lajne), kateri so hodili vse križem po sapo. V takozvanem „Wurstpraterju“ bi bil moral človek oglušiti, tak je bil trušč in brušč disharmonije raznih lajn in drugih godcev. Gneča je bila tolišnja, kakor pri Vas v Ljubljani na sv. Telesa dan, kadar gre šenklavška procesija. Kar je bilo nežne mladine, vse je nosilo prižgane lampijone na palicah. Dolgo čez polnoč sukal se je srečen Dunaj po „praterju“ in čital razne domoljubne napise, ki so bili na mnogih krajih cesarju na čast z razsvetljenimi črkami napravljeni. Ako Vam še omenim, da se je skoro na vsakih pet korakov prižgal bengalski ogenj, narisal sem Vam na debelo vse, kar bi Vas utegnulo zanimati.

Dnevne novice.

(Umrl) je, kakor smo že objavili, včeraj popoldne v Kamniku gosp. dr. Makso Samec. Pokojnik je bil nekaj let župan in deželni poslanec. Prevel je iz ruščine več spisov na slovenski jezik in za „Matico Slovensko“ spisal knjižico „Vpliv upijanljivih pijač.“ N. v m. p.!

(Prevzvišeni gospod knezoškof) je včeraj daroval sv. mašo v cerkvi deželne bolnišnice in si potem pod vodstvom vladnega svetovalca gospoda dr. Valente ogledal vse bolniške sobe.

(Pokojni g. Anton Gertscher) je bil rojen leta 1817 v Krašnji; služboval je v Planini, Vipavi, Kočevji, od leta 1865 kot deželnega sodišča svetovalec v Ljubljani, leta 1870 je bil imenovan predsednikom okrožnemu sodišču v Novem mestu, leta 1875 predsednikom deželnemu sodišču v Ljubljani. Kot uradnik je bil vesten in neumorno delaven. Naj v miru počiva!

(Imenovanja.) Finančni koncipist dr. Iv. Mrak je imenovan finančnim komisarjem v 9. razredu in konceptni praktikant Jurij Konsehegg finančnim koncipistom v 10. razredu v Ljubljani. — Okrajni komisar v Kopru Perinello je imenovan namestniškim tajnikom v Trstu.

(Petarde) so v Trstu, kakor se nam poroča, zopet pokale na predvečer cesarjevega rojstvenega dne. Jedna je počila okoli 9. ure na lesnem trgu pod nekim vozičkom, ko so veteranci in mnoga društva z godbo korakali po trgu. Druga se je razpočila proti jutru ob 1½2. uri s prav močnim pokom. „Mattino“ pravi, da je to „pripetljeje“ ali „neumnost“.

(Iz Bistrice) na Notranjskem se nam poroča: Tudi pri nas smo minolo nedeljo slovesno praznovali cesarjev rojstveni dan. Ob 10. uri je bila v župnijski cerkvi trnovski velika sv. maša, pri kateri so bili navzoči poleg domačih gospodov uradnikov tudi odlični gospodje iz Reke, ki bivajo pri nas na letnem hladu, in sicer ravnatelj reške hrvatske gimnazije, g. Kresnik, podpolkovnik in mestni poveljnik pl. Hoffmann, generalni major baron Schneider. Petje in godbo so preskrbeli dijaki in drugi tukajšnji gospodje pod vodstvom vrlega g. davkarja Goli-ja. Zvečer so se zbrali na vrtu g. Jelovška reški gospodje z družinami in tukajšnji veljaki ter se kratkočasili pri veseli godbi omenjenih gospodov.

(Poročil) se je danes dopoldne v cerkvi sv. Petra g. J. Kamus, vodja obrtne nadaljevalne

žole v Poreču, z gospico A. Hrovathovo, hčerjo g. ravnatelja na c. kr. učiteljski pripravnici.

(O delavskem strajku) se nam poroča, da so včeraj v Zagorji šli vsi delavci na delo. V Trbovljah in Hrastniku strajka le še nekaj delavcev.

(Kranjska deželna vlada) je podelila 12 razpisanih mest iz zaklada patrijotičnega gospejnega podpornega društva v Ljubljani po 39 gold. 90 kr. na cesarjev rojstveni dan naslednjim invalidom: Jerneju Jordanu na Brezju, Juriju Prahu v Koritnem, Janezu Staretu na Luži, Fr. Skubicu v Ljubljani, Janezu Jeretiču Podborštom, Martinu Stoku na Bregu, Janezu Ladhi v Trebnjem, Fr. Zalokarju na Blatu, Janezu Turnu v Zlatem polju, Jan. Jajcu v Dolu, Jerneju Grošlu v Dobu in Fr. Pevcu na Selih.

(Toča) je dne 13. t. m. bila po tržaški dolenji in zgornji okolici; po dolenji je napravila precej, po zgornji pa mnogo škode. Na nekaterih krajih je potokla dve tretjini pridelkov. Bila je tako debela, da take stari ljudje ne pomnijo.

(„Armee-Verordnungsblatt“) je minolo soboto objavil imenovanje 79 mladih poročnikov v akademijah in vojaških šolah, 31 poročnikov v tehniških akademijah, 23 pri genijskem oddelku in 12 v genijskih kadetnih šolah. Mej drugim so imenovani: Karol Danhofer pri 7. lovskem bataljonu, Josip vitez Schilhawský pri 17. polku, R. pl. Polz pri 5. ulanskem polku, Fr. de Bourcy pri 5. dragonskem polku, Ferd. pl. Zwiedinek pri 3. topničarskem polku, Konst. pl. Gatti pri 11. in K. Balzar pri 6. trdnjanskem topničarskem bataljonu.

(Zabavni in poučni list „Dom in Svet“) ima v 8. številki nastopno vsebino: Sova povražica. (A. H.) — Spomini s slovanskega juga. (Spisal Podgoričan.) — Pokojni gribeljski cerkovnik. (Sp. J. Barle.) — Iz burkaste preteklosti Mihe Gorenjskega. (Sp. Tine Brdnik.) — Deklici v spomin. (Zl. Fr. Krek.) — Matej Cigale — slovenski jezikoslovec. (Sp. J. D.) — Slovstvo. — Raznoterosti.

(„Slovenski Pravniki“) ima v 8. številki nastopno vsebino: 1. Dr. F.: „Pogojni izpust in pogojna obsodba“. 2. Dr. Janko Serbec: „Pravo pa človeška volja.“ 3. „O sodelovanju političnih obla-

stev, kadar se razsoja, je li neprimično prevzeti v deželno kujigo, ali ne.“ 4. „Pravila za slovensko uradovanje.“ 5. „Iz pravosodne prakse.“ 6. „Književna poročila.“ 7. „Drobne vesti.“

(Konjska dirka) v Rojanu pri Trstu je odložena na prihodnjo nedeljo.

Telegrami.

Dunaj, 20. avgusta. Cesar je imenoval finančnega ministra Dunajevskega za zaščitnika-namestnika krakovski akademiji znano-nostij.

Budimpešta, 19. avgusta. Grofa Andras-sy-ja bo jutri profesor Dittl operoval. Pred operacijo bo Andrassy napravil oporoko.

Peterburg, 19. avgusta. Včerajšnji rojstveni dan cesarja Franca Jožefa sta car in carica, ki sta sedaj v Krasnem selu, običajno praznovala. Pri slavnostnem obedu, h kateremu je bilo osobje avstro-ogerskega veleposlaništva povabljeno, je car napil na zdravje avstrijskemu cesarju: godba je zasvirala avstrijsko cesarsko pesem. Car in druga navzoča knežja gospoda, mej temi črnogorski knez, so imeli trakove svojih avstrijskih redov.

Carjigrad, 20. avgusta. Avizo-parnik z vojaki, topi in strelivom odplul na Kreto. Iz Sirije bodo nemudoma tje odšla nadaljna krdela. Vsega skupaj se bo zbralo na Kreti 30.000 mož.

Št. 14327.

Zahvala.

Povodom praznovanja rojstnega dne Nj. e. in kr. Apostoliškega Veličanstva presvetlega cesarja mi je visokorodni gospod ces. kr. deželni predsednik **Andrej baron Winkler** izročiti dal **200 goldinarjev**, od katerih je 100 goldinarjev namenjenih ljubljanskim ubožkom, po 25 gold. pa tukajšnji cesarice Elizabete bolnišnici za otroke, varovalnici malih otrok, deškemu in pod vodstvom gospe gročice Sofije Auerspergove stoječemu dekliskemu sirotišču.

Izročuje ob enem te zneske njihovemu blagemu namenu smatram se dolžnim, da potom javnosti najtoplejšo zahvalo izrekam za velikodušno stolnega našega mesta ubožkom naklonjeno darilo.

V LJUBLJANI, dne 17. avgusta 1889.

Župan: *Grasselli* s. r.

Umrlil so:

17. avgusta. Anton Geršar, deželne sodnije predsednik v pokoji, 72 let, Dunajska cesta 18, marasmus. — Jakob Steindl, delavec, 60 let, Poljanski nasip 50, scrophulosis.

18. avgusta. Fran Hauser, mlinar, 38 let, Poljanski nasip 50, morbus Brighthii. — Anton Bradač, livarski mojster, 59 let, Marije Terezije cesta 6, vsled raka.

V bolnišnici:

14. avgusta. Jože Gregorič, gostač, 45 let, pneumonia. — Jakob Premrov, železniški kurjač, 36 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		738.2	15.4	sl. szap.	megla	
10 2. u. pop.		736.2	23.7	jzpad	jasno	0.00
9. u. zveč.		734.6	15.9	"	"	"

Srednja temperatura 20.5° za 1.1° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

20. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 65 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 %	84 " 70 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 70 "
Akcije avstr.-ogerske banke	907 " — "
Kreditne akcije	305 " 75 "
London	119 " 35 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 46 "
Cesarski cekini	5 " 65 "
Nemške marke	58 " 27.5 "

Osem svetinj!

Najboljše ročne harmonike

z 1, 2 in 3 vrstami tipk, orbestralna harmonika z jeklenimi glasovi, in usnjati melovi lastnega izdelka, kakor vsi godbeni instrumenti, gosli, citre, flavte, klarineti, trompete, lajne, glasbene škatljice, ustne harmonike, okarine, lajnice, ariston, lajnice za ptiče, albumi z godbo, pivni in vinski kozarci, necessairs za gospe z godbo itd.

JAN. N. TRIMMEL,

tovarna harmonik.

(30-8)

Dunaj, VII., Kaiserstrasse 74.

Centiki franco in zastonj.

Terezija Samec roj. Rodé naznanja z nepopisno žalostjo v svojem imenu, v imenu svojih mladoletnih otrok: **Bogomile, Dragotine in Maksa** in v imenu vseh sorodnikov, da je njihov iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče in svak, gospod

dr. Makso Samec,

praktični zdravnik, hišni posestnik, meščan in večletni župan v Kamniku, bivši deželni poslanec, vitez Fran Josipovega reda,

danes ob 1/4. uro popoldne po daljši bolezni, previden s svetstvi za umirajoče, v 45. letu dōbe svoje mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bude v sredo, dne 21. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše št. 6 in 7 na Štani.

Maše zadušnice bodo se darovale po raznih cerkvah.

Nepozabni pokojnik priporoča se v blag spomin.

V KAMNIKU, dne 19. avgusta 1889.

(1)

Mestna občina Kamnik naznanja tužno vest, da je njen meščan in bivši večletni župan, gospod

dr. Makso Samec,

praktični zdravnik, hišni posestnik in vitez Fran Josipovega reda itd.,

danes popoldne ob 1/4. uro po daljši bolezni umrl.

Pogreb bude v sredo, dne 21. t. m. popoldne ob 4. uri iz hiše št. 6 in 7 na Štani.

Blagemu pokojniku bodi ohranjen časten spomin!

V KAMNIKU, dne 19. avgusta 1889.

(1)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

K. J. EBERL & S. N. EBERL,

za Frančiškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata precast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Bleichen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (14)

Centike na zahtevanje.

Spominjajte se ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Katoliška Tiskarna

priporočila raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Odgovorni_vrednik: Ignacij Žitnik.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev

opatiije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prijor.

Najcečje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi celjusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. čitateljem, opozoruje na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrdba **SEGUIN** Bordeaux

(Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav.

(53)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.